

odpadniki, staro-katoličani, enakih pravic s pravimi rimo-katoličani dobodo; da se civilni zakon vpelje, „verske“ postave pa ostro zvršujejo; da se cerkveno premoženje pograbi in duhovniki popolnoma iz ljudskih šol zapodijo, da ne bodo več zvičaj počenjali itd. Sicer se pa „Kremsarji“ strašno bojé „obrata“ (reakcije), o katerem se jim zdeva, da že nekaj v oblakih visi, ker so cesar vojnega ministra tako nenadoma odpravili in resnega Kollerja v ministerstvo poklicali. Otročarije!

Česko. Oklic in imenik federalističnih kandidatov se je razposlal občinam, ki volijo 3. in 4. julija. V oklicu pravijo česki prvaki, da so Čehi sicer pripravljeni k spravi, da se pa posilama ustavakom ne podvržejo. Iz konservativnih velikih posestnikov kandidira edini grof Jan. Harrach, ki je že poprej večkrat voljen bil. Med mnogimi novimi kandidati je tudi prejšnji minister bogočastja, g. Jiřeček.

Papeževa 29letnica se je povsod kaj lepo slavila. V Mariboru so mil. knezoškof slovesno sv. mešo služili in ob koncu „Tebe hvalimo“ zapeli. Po škofjski naredbi so bile svečanosti po vsej škofiji. Isto poroča „Slovenec“ iz Kranjskega, kder je mnogo lepih kresov na predvečer gorelo. —

Vnanje države. Sv. Oče so v silno lepem in navdušenem odgovoru na vošila kardinalov dne 17. t. m. odgovorili in kakor vsako leto ponovili protest zoper oropanje papeževih dežel, zoper iztiranje redovnikov in roparsko polastenje samostanov in vsako nasilstvo proti kat. cerkvi. To storijo letos še posebno zato, ker so Jim nedavno pismeni in ustmeni opomini došli, da bi se z nasprotniki cerkve porazumeli. Kako? vprašajo sv. Oče. Eni, ki so začetniki vseh krivic zoper kat. cerkev, so trdi kot kamen, ž njimi tudi največa dobrota nič ne opravi. Drugi, ki so in še ž njimi vlečejo, začenjajo zdaj spoznavati, da je mesto pozemeljskega raja in blagostanja nastopila splošnja revšina, poguma pa nemajo, da bi svoje zmote očitno spoznali in se poboljšali. Ne ostaje toraj druga, kakor počakati in Boga prositi, da jih razsveti in ojači. — Zares prav božji glas na stolu sv. Petra!

V Mogunciji na Nemškem imelo je društvo nemških katoličanov sijajin občni zbor, katerega so se udeležili najodličnejši nemški katoličani. Z Dunaja je bil baron Stielfrid. Sprejeti sklepi spričujejo prav jasno, da se nemški katoličani ne udajo Bismarkovi sili.

Za poduk in kratek čas.

Felicijan Globočnik.

(Življenjepisna črtica.)

(Konec.)

Bil je pokojni Fel. Globočnik ud celovške kmetijske družbe, katera mu je prostovoljno di-

plomo poslala. Priloženo pismo priča, kako da so jegove zasluge in gospodarske znanosti poznate bile in se čislale.

Kjer je le mogel, pospeševal je z veseljem občno korist. Tako se je l. 1846 veliko trudil pri stavljenji koz, za kar mu je celovška okrožna oblast posebno hvalo izrekla.

Sodeloval je pri nekdanjih, slovenskemu ljudstvu jako priljubljenih Slomšekovih „Drobtinicah“. Spisoval je pridno in vestno farno kroniko, katero je pričel Jan. Goličnik, *) katerega životopis je Gl. v „Drobtinicah“ l. 1859 razglasil, in katerega je v vsem dobrem posnemal. Tudi Goličnik se je rad bavil z ekonomijo. Za svojim vrtom je imel vedno po 100 do 120 panjev čebel. Dobival je po 100 kron za strd in vosek. Spisal je tudi knjižico: „Poduzhevanje za vse Zhebellarje utisnenu v Zelli“ per Fr. Joh. Jenko 1792 (str. 200).

Sestavil je pokojni Felicijan za mesec maj življenje svetnikov, katero je Slomšek izdal. Podpiral je rad domače slovstvo naročevaje se na izišle slovenske proizvode. V društvu obnašal se je prijazno in ljubeznjivo. Gostoljubnost mu je bila kakor prirojena. Osebna prijatelja sta bila z ranjkim nepozabljivim nam Matijem Vodušekom, katerega gostoljubnost in ljubezen do slovenske domovine ste gotovo sleherniku znani, ki je priliko imel, le nekaj časa ž njim občevati.

Veliko veselje imel je Gl. z učenci, katerih srca si je kmalu pridobil po prijaznem a tudi ostrem vedenji. Kaplanoval je del časa v Braslovčah, in pri svojem odhodu prejel je adresu, v kateri se mu učenci in učenke prisrčno zahvaljujejo za podeljene jim nauke, katere spolnovati mu se solznimi očmi obetajo.

V poslednjih letih začele so Globočnika telesne moči zapuščati, posebno noge odrekle so mu svojo službo. Umril je 22. nov. 1873. Bog mu naj obilno povrne dobrote, katere je slovenskemu narodu mnogo let skazoval! M. N.

Kratkočasnica.

Kako prebrisane glave so včasi vinski brati, da bi si po lehkem poti za pijačo potrebnega evenka priskrbeli, nam kaže naslednja dogodbica. Trije ameriški vinski bratje se neki večer, preden se ločijo, ostro zavežejo, na tenko spolniti prvo povelje ali naročilo, katero bo vsak izmed njih od svoje žene prejel, ko bo v temni noči domu prikimal. Kdor mož beseda ne ostane, mora drugi dan pet tolarjev globe ali kazni plačati, da bodo zopet zamogli vinsko kapljico v grlo točiti. Drugi

*) Bila sta dva brata Janez in Marko Goličnik, Mozirjana. Janez (rojen 1737) postal je v Beču bakalavrij sv. pisma. Bil je kaplan v Braslovčah in spovednik nun v Ljubljani. Umril je kot Grižki župnik 1807. Marko Goličnik je pa bil župnik v Rušah od 1. julija 1779 do svoje smrti 17. febr. 1819. Bil je mož poln šegavosti in dobre volje.

dan se ob odločeni uri vsi trije znajdejo na dogovorjenem kraju, ter si pripovedujejo, kako se jim je godilo. Prvi začne pripovedovati: „Ko sem v temno hišo stopil, se ob ničkah (banjicah) spodtaknem, in žena vsa srdita mi reče: „No, no, stopi še v ničke, v katerih sem kvas postavila!“ „Kakor koli se ti poljubi, draga ženica“, jej odgovorim, ter z obema nogama cofnem v kvas, in se potem skobacam v posteljo. Drugi pa pravi: „Moja žena je bila že v postelji, ko v trdi temi v izbo stopim in se ob pohištvu potikam. Žena mi v nagli jezi reče: „Stekleno omaro še poderi, ti požeruh!“ Mislé na obljubo vama dano, telebnem v omaro in tresk! prekucnil sem omaro, da kar šipe križem letijo. Žena bila je silno razkačena, in gotovo mi bo nje klepetanje še dolgo časa po ušesih bobnelo.“

Tretji se pa kisko drži in debelo gleda ter pripoveduje: „Ko sem domu prišvedral, in se v temni hiši spodtikal, me razdražena žena nekrščansko napade, rekoč: „Vrat si še zlomi!“ „Čakaj malo, moja ljuba, tega pa ne storim“, jej odgovorim, „rajši plačam odmerjeno kazen. — Tukaj je tedaj pet tolarjev“, reče tovaršema, „pa ne prasha jta več, kako da se mi je dalje godilo.“

C.

Babjeverstvo.

Od sv. Tomaža nam piše pošten mož: Pri nas je več ljudi, ki še verujejo na vraže in čarovnijo (ooprniijo). Kadar jim živinče zbolí, hodijo h konjederem in drugim mazačem in babjevercem, kateri jih za nos vodijo in neko pošteno osebo obrekujejo, češ, da je čarovnica. — Isto tako pripisujejo človeške bolezni čarovniji ter pravijo: Ta in ta oseba mi je bolezni kriva, poiščejo konjederca, ki temu blebetanju pritrdi, da svoje maže bolj drago speča. Tako se nedolžni ljudje ob dobro ime spravljajo, denar pa pri nevednih mazačih zapravlja.

Nekega dne bil sem med dninarji, ki so poštenega moža obrekovali, da je čarovnik. Nič ni pomagalo, blebetačem norčijo z glave zbijati, ostali so pri svoji trmi, češ, da ima „črne bukve.“ — Na vprašanje, odkod da jih je dobil, se hitro odrežejo brezglavneži, da ima dva duhovna brata, od katerih je menda te bukve dobil!

Od nekega hrama v Savcih si zarad 2 sosedov ne upajo živine na občinski pašnik goniti, ker se bojé, da jim soseda napravita, da se kravam vse mleko spridi! Ravno tem ljudem je konjederec ta-le recept dal: Pomolzeno mleko tiste krave, katero je čarovnica „obrala“, naj hitro, dokler je še toplo, v nov lonec prelijejo, potem pa pred solničnim vzhodom v lonec ustrelijo. Tako bode tistemu krava padla, kateri je pomolzeno poškodoval. Pa kaj se zgodi? Še tisti dan je ravno njemu, ki je po konjiderskem receptu v mleko ustrelil, krava poginula! Tako nam poroča pameten mož, ki želi, da bi se nja rojaki pobolj-

šali. — Pobiljšali se bodo le, ako se med njimi sv. krščanska vera oživi, kajti mati babjeverstva je slaba vera, toraj tudi vidimo, da so v takih zmotah, ki so Bogu nagujusne, zakonani le ljudje slaboverniki ali neverniki, ktere Bog s tem kazuje, da jih vraže trapijo. — V poduk pa bodi naslednja zgodbica iz ajdovskih časov, da se neumni ljudje krščanskega veka prepričajo, da so neznabogi pametnejši bili od sedanjih babjevercev. — K slavnemu Rimljanu Katonu (kakor pripoveduje sam sv. Avguštin de doctr. Chr. I. II.) pride nekdo za svét vprašat, češ, da ga močno skrbi neka stvar, ki ima po njegovih mislih zanj hud pomen (rok): šišmiši so mu namreč bile škornje razgrizle! Katon pa odpravi preplašenega vprašalca s šaljivo besedo: „E brate, to nema nobenega pomena; pomenljivo bi le bilo, če bi bili čevlji šišmiši pogrizli.“

Razne stvari.

(Zoper združenje občin.) V seji okr. zastopa v Sloveogradcu dné 17. t. m. se je večina izrekla zoper združenje občin v eno veliko, upravno srenjo (Verwaltungsgemeinde). Tako utegnejo z večine vse kmečke srenje storiti, kar je prav. Ob enem je pa treba tudi oglasiti se za preuredbo javne državne uprave. Če se gospôške drugače ne uravnajo, ne bo strahu in ne reda na kmetih, ker so gospôške predalječ od kmetov.

(Bralno društvo.) Na Petrovo popoldné se slovesno prične bralno društvo v Lembahu, ki obeta lepega vspeha.

(Nevihita.) V saboto dné 20. jun. je huda nevihta po mnogih krajih razsajala in neizmerno škode napravila. V Frajhamu so planinski potoki v malih trenutkih grozovite reke postali ter vse pokončali, koder so se razlili, tudi veliko cesto zlo poškodovali. Neki mož iz Hočjega se je v hudi uri s Polskave domu vozil; dveletni konj se splaši vode na cesti in skozi v vozičkom na levo v grabo z vodo nalito. Možá k sreči otmejo, konj se pa zalije in voziček zdobljen v vodi ostane. Na gornji Polskavi je blizo cerkve v hišo starega šolmeštra B. udarilo in hišo popalilo. Od leta 1868 ni bilo toliko povodinj. — Isto nesrečno saboto je v Šmiklavski fari pri Sloveogradcu udarilo v Bučinekovo hišo, ktera pa k sreči ni zgorela. Strela šine skoz odprto okno (naj bi si vendar ljudje zapomnili, da se v taki uri okna morajo zapreti!) v hišo, kder je bilo več ljudi zbranih. Gospodinja, ki je otroka pestovala, se zgrudi omamljena na tla; neki mestjan iz Sloveogradca je bil osmojen po licu in po eni nogi; dete bilo je kakor mrtvo, vendar pa ni nobeden teh ob življenje prišel, vsi so okrevali.

(† Ant. Flis.) V nedeljo 21. t. m. bil je na Laškem sijajin pogreb učitelja A. Flisa, ki je po dolgem bolehanji in 36letnem službovanji v 60. letu svojega življenja umrl. Bil je mož